

Sperdir í brøkur

Hvar er tann føroyingur, sum ikki innast inni koldmír atburð landsstýrisins og landsstýrissflokka í Smirlamálinum.

Hann, ið lesir Dagblaðið og 14. sept. frá seinasta miðvikudegi, merkir á teimum, at tey kenna seg sum millum heims og heljar og vita ikki, hvussu, ið tey skulu taka til orða í verjuröyndini. Tað eina av bløðunum gevur yvir at verja, men kastar seg á brikslunnar bógvín, og heldur tað, at beinast er at rætturin talar, ti er tað veruliga so galið, sum Sosialurin skrávar, megu landsstýrið og tess flokkar taka fylgjurnar. Hetta er at skilja so, at so má landsstýrið leggja frá sær. Men fer Sosialurin ella sum blaðið gítir P. M. Dam við skeivum, skal hann eiga revsingina, ið seint skal verða gloymt.

Dagblaðið ella Knút Vang tókist at hava mist bæði vit og minni. Hann sigur soleiðis, at J. Fr. Øregaard var á fundinum, tá ið Smirlamálið var avgjørt. So var ikki. Tað vóru P. M. Dam og Haldur Hansen, sum vóru á hesum fundi.

Tað regluliga við licitastión er: 1. Allir partar fáa kans til innan fyrri ávísar tíð at geva tilboð eftir gjølla gjørdum treytum og frágreiðingum og krøvum.

2. Tann, sum er interesseraður í arbeiðinum, verður mettur fyrri at vera «innhabili» at vera við í avgerðini.

Tann, sum í sínum tilboði ikki rættar seg eftir treytunum, frágreiðingunum og krøvunum, og sum ikki gevur tilboð uppá meiri enn ein um enn stóran part av tí, sum er útbjóðið, fellur burtur úr sum ókvalificeraður at vera við í kappingini.

Við í fyrstu atlogu at bjóða bara uppá ein part av tí útbjóða átti P. Tórshavnar Skipasmiðja at dottið burtur úr sum ókvalificerað.

Men tað hendi ikki hesi skipasmiðju.

Hetta var óregluligt.

Við at geva P. Tórshavnar Skipasmiðju høvi til aftaná, at hon hevði fingið at vita topttilboðið frá konkurrentunum, at geva tilboð uppá tær maskinur og lutir, sum hon ikki hevði við við fyrstu atlogu, hendi tað, sum ein og hvør tilboðsgevari, sum hevur givið fullfiggið tilboð, vil mótmæla, eins og J. Fr. Kjølbro, stjóri, í talu síni við vigsfuni av einum skipi á Skála skipasmiðju gjørdi yvir fyrri lógmanninum Háruni Djurhuusi, ið einki visti at svara harra Kjølbro, enn at skipasmiðjan í Havn skuldi eisini liva.

Hesin atburður má sigast at vera óregluligur — tað við lit óregluligur.

Kjartan Mohr, lógtingsmaður og ein stuðulin undir landsstýrinum, er stjóri á P. Tórshavnar Skipasmiðju. Sum tilkurlur er hann «innhabili» at sita á fundinum, sum viðgera tilboðini uppá Smirlagerðina við tað, at hann jú var ein tilboðsgevarin.

Hann sat á hesum fundum og tók mest munandi lut í viðgerðini av tilboðunum uppá Smiril, harimillum hansara egna lá.

Hetta má av sonnum sigast at vera óregluligt.

Fyrri landsstýringin lá tilboð frá skipasmiðjunum Hattel í Noregi uppá 4,3 miljónir fyrri ein Smiril, sum var 12 fótur longri, 50 koyggi-um afturimóti 20–30 í hesum, sum verður bygdur, og sum sigldi minst 2 mil skjótari enn hann.

Tað er ikki vanligt og regluligt

at taka eitt skip, sum bæði er dýrari og nógv minni, og sum siglir nógv seinri enn eitt annað, sum er í boði.

Hetta er við lit óregluligt.

Móti hesum óregluliga mælti P. M. Dam og Haldur Hansen á figgiarnevndarfundi.

Hvørgin teirra greiddi atkvøðu fyrri ti minna, dýrari og seinri siglandi Smiril — uppskot kom yvirhøvdur ikki til atkvøðu. Formaðurin tók sjálvur avgerð eftir umrøðuni á fundinum. Javnaðarmenn røddu ímóti (men vóru ein minniluti — tað er rætt!)

Tá ið so fundur varð aftur í figgiarnevndini og formaðurin ikki áhevið bókað atfinningar javnaðarmanna, kundi P. M. Dam ikki skriva undir gerðabókina uttan við

fyrivarni og protokolleraði egna og Haldurs Hansens vegna stóðuni hjá javnaðarmonnum á seinasta figgiarnevndarfundinum, tá ið Smirlamálið varð avgjørt.

Lesararnir kunnu nú døma.

Tað, sum her er sagt, kann ikki reingjast.

14. sept. ógvast og vil træta tað til lygnar og krevur »spillisklútni« hartaðan av rættinum.

Vit halda við 14. sept., at tað er rættast at lata rættin tala og sláa fast, um Sosialurin metir rætt, tá ið hann metir henda Smirlamála atburð fyrri óregluligan.

Vit halda eisini við 14. sept., at um dómurin merkir atburðin eins og Sosialurin, so má landsstýrið fara, leggja frá sær.

Landsstýrið heldur útróðramenninar fyr tað turra spott

Nú er 25. juni farin. Eingin nevnd kom saman. Ongin fastur prisur ásettur eins fyrri alt landið. Kanska vinna útróðramenninir eina sak kortini. Tað verður ein góð hjálp. Gamalt orð sigur: »Alt svik svikur seg sjálvt«. Vit fáa at siggja. Dómurin fellur skjótt.

Útróðramenn í Suðuroy hava roynt við samráðingum at fáa sama pris fyrri veiðjuna, sum aðrir fáa t. d. í Klakksvík. Men altíð eru teir kveistraðir burtur. Men allraverst var tað seinasta, sum hendi, ti nú fingur teir so vøkur orð og lyftir frá landsstýrinum, at teir nú fingur tær bestu vónir um, at alt fór at koma í rætt lag. Sum áður sagt her í blaðnum, vóru tveir útsendingar fyrri Suðuroyar útróðramenn úti í Tinganesi og samráddust við landsstýrið og fingur lyfti um, at tann 25. juni skuldi nevndin koma saman og áseta eins pris fyrri útróðrarfisk allastaðni í Føroyum. Sum rimiligt var, fór harra Dánjal Jakup Jensen norður til Havnar. Hann er limur av nevndini og vildi so nota á fundi tann 25/6. Men eingin fundur kom ilag. Nærri verður frágreitt hesum viðvíkjandi her í blaðnum seinri. Men nokk sagt.

Hetta er enn tað ringasta, sum útróðramenn í Suðuroy hava verið úti fyrri. Summir útróðramenn hava verið sak um málið. Óivað verða allir at stevna, um ikki henda sama sakin umfarar allar. Men nokk um tað. Ti ónýtt skuldi tað verið hjá útróðramonnum at noyðast fyrri rættin fyrri at fáa tær neyðar krónur, sum teir leggja úti á havinum og turast og vága lívið eftir. Tað mátti verið nokk at turast úti á havi, um ikki eisini at noyðast fyrri rættin at sláast móti stórmonnum og yvirklassaverjunt.

At fólkaflokkurin er ein stórmanaflokkur hava vit so leingi vítað. Men hvat siga tjóðveldismenninir? — Farið og læsið tjóðveldisblaðið »14.sept.«, so fáa tit øll tær fegru lyftini, sum okkara fiskimenn fingur frammanundan seinasta lógtingsvali. Har varð lovað bæði gull og grønur skógr. Bara tjóðveldisflokkurin kom í landsstýrið, so skuldu øll arbeiðandi fólk og allir okkara sjómenn fáa gleði og góðar dagar, bara

dansa á gulli og røsum og liljum. Men hvat hendi? Tveir tjóðveldismenn sita nú í Tinganesi — í Føroya landsstýri, og lagt skal verða her aftrat, at tað var harra Erlendur Paturssonur, sum fyrri landsstýrið gav tær fegru lyftini um, at nevndin skuldi koma saman tann 25. juni og áseta fastan ráfiskapris — eins fyrri alt Føroyaland.

Eg vil enda hesa grein við nøkrum spurningum til blaðið »14.september«, og vegna útróðramenn loyvi eg mær at venta svar: Hvat siga nú tjóðveldismenn um tað, at eingin nevnd vil seta pris á fyrri útróðrarfiskin? — Er nakað prisur í gildi? — Galda enn teir prisir, sum nevndin setti í vetur? — Ella hevur hvør sum helst rætt til at áseta henda prisin, sum hann sjálvur finnur fyrri gott????

Eg vænti svar í »14.sept.« beinavegin, og eg takki her frammanundan fyrri svarið.

Vegna útróðramenn í Suðuroy.

Jóhann H. Danbjørg.

GuttormMatras

Framhald frá 1. síðu.

listiska fylking í Norðoyum eins og kring um alt Føroya land.

Ein av pionerunum er fallin; men hitt grundleggjandi arbeiðið, hann var við til at avrika, stendur eftir og verður at halda fram.

Frægi vinur!

Eg sameini mína seinastu heilsan — við rikum og góðum minnum — í hesum fáu orðum:

Hjartaliga tøkk!

Fríður veri yvir míni tinum!

Klakksvík, 28. juni 1964.

Villi Sørensen.

2802

SNAR-vask

strifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgota 14

Javnaðarstevnan

»JAVNAÐARSTEVNAN VÁRT MIKLA MÁL«.

sigur hin forsætisráðharrin í Indiu Lal Bahadur Shastri í talu síni tann 2. juni, tá ið hann varð valdur til forseta landsins.

»Sosialisman er okkara mikla mál«.

Shastri var Nehru næsti vinur og samstarvari. Hann er fyltur við somu hugsjónum sum Gandi og Nehru, sum verða mettir sum tveir av teimum størstu »idealistunum«, sum hava livað.

Í sosialismuna settu teir menniskja fremst. Kapitalur, stórnir á landi og á sjónum eru til fyrri menniskja, ikki bara fyrri nakrar kapitalistar og stórgnarmenn, men fyrri øll menniskju, hvørja eina einastu.

Tað er tann stóra hugsjón sosialismunnar, at tá ið vit øll eru vorðin samd um at seta menniskjuna fyrst, eru vorðin samd um at lata øll rikidømi á landi og sjóvi, í jørdini og í loftinum samskipast til eina samlaða kraft, vil eingin neyð, einki trot vera, men rikiligt til øll.

Tá verður livandi í friði á hesi syndigu jørð.

Hitt størsta her á foldum eru øll menniskju í einum broðraskapi við sama rætti til tær góðir, teir virðisfullu livslutir, ið menniskjunnar samskipaða smíði kann framleiða og skapa.

Og so siga summi, at tað er skammiligt at vera sosialistur.

GREINSKRIVARAR

megu minnast til at skriva navn sitt. Vit megu vita hvør skrivarin er, hóast hann vil vera undir dulnavni.

Innlánsrentur:

Kekk-konto	2 %
Bankabók	3 1/2 %
Innlán, 3 mðr.	4 %

Fyri stórru upphæddir kann seravtala verða gjørd um hægri renting við longri uppsøgn.

FØROYA BANKI

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

Nei, tað er tað virðismiklasta og etiskt størsta, ein kann vera, meðan tað er etisk minskandi fyrri menniskja at vera í andstöðu til sosialismuna.

LITID SKAL TIL

Eitt heldur óvanligt ferðsluóhapp hendi fyrri stuttum á einum landavegi á Fyn. Yvirtelfonmeisteri Rasmus M. Pedersen, Tarup nærhendis Odense, kom koyrandi eftir einum vegi, tá ein litil hoysoppur datt av einum lastbili, sum koyrdi beint framman fyrri honum. Uttan at hugsa nærri yvir tað, koyrdi yvir telefonmeisterin yvir hoysoppin, men hetta skuldi hann ongan tíð havt gjørt; ti hoysoppurin setti seg fastan inni undir framhjólunum, og eldur kom í. Skjótt bráðnaði bensinrørið, og fá sekund eftir, stóð bilurin í ljósum loga. Tá eldurin varð sløktur, var bilurin eitt vrak, sum onki nyttaði.

